

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २४] काठमाडौं, फागुन ५ गते २०३१ साल [संख्या ४४

श्री ५ को सरकार
खाद्य, कृषि तथा सिचाई मन्त्रालयको
सूचना

बिरुवा संरक्षण नियमावली, २०३१

बिरुवा संरक्षण ऐन, २०२६ को दफा ६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यो नियमहरूको नाम "बिरुवा संरक्षण नियमावली, २०३१" रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा-

(क) "संक्रमण निरोध अधिकारी" (प्लाण्ट क्वारन्टीन अधिकारी) भन्नाले श्री ५ को सरकारबाट बिरुवा संरक्षणको निमित्त नियुक्ति भएको मुख्य अधिकारी सम्झनुपर्छ।

(ख) "प्रमाणपत्र" भन्नाले स्वदेशी वा विदेशी अधिकार प्राप्त संस्थाले प्रदान गर्ने औपचारिक बिरुवासम्बन्धी स्वास्थ्य प्रमाणपत्र सम्झनुपर्छ।

७६९ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२)

नेपाल राजपत्र भाग ३

- (ग) "रोग" भन्नाले प्रोटोजोआ, फंगस, हुसी, ब्याक्टेरिया वा भाइरस, भाइकोल्पाज्या वा अन्य जीवाणुद्वारा उत्पन्न बिरुवा उत्पादको असा-मान्य अवस्था सम्मनुपर्छ ।
- (घ) "कीरा" भन्नाले माईट लगायत अन्य सबै प्रकारको कीरा सम्मनुपर्छ ।
- (ङ) "उपचार" भन्नाले बिरुवाहरूमा लाग्ने संक्रमण रोक्न हटाउन गरिने फ्यूमिगेशन तातो पानीको उपचार, बीजोपचार र वैज्ञानिक उपचारलाई समेत सम्मनुपर्छ ।

३. बिरुवा वा बिरुवा उत्पाद पैठारी गर्न इजाजतपत्र लिनुपर्ने र बस्तुर बुझाउनुपर्ने:- (१)

बिरुवा वा बिरुवा उत्पाद पैठारी गर्न चाहनेले अनुसूची १ मा तोकिएको ढाँचामा बस्तुर वापत रु. १०१- सामेल गरी संक्रमण निरोध अधिकारीको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्छ ।

तर पैठारीको लागि दिइने निवेदनपत्रमा प्रमाणपत्र समेत पेश भएको हुनुपर्छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि संक्रमण निरोध अधिकारीले इजाजतपत्र दिन बाधा नदेखेमा अनुसूची नं. २ मा तोकिएबमोजिमको ढाँचामा इजाजतपत्र दिनेछ ।

तर प्रोसेसिंग भइसकेको खाद्यान्न, प्याक गरिएको वा टिनमा बन्द वा सुकाइएको फलफूल तथा सागसब्जी र उपभोगको लागि तयार भइसकेको कोको-चिया र सूति पैठारी गर्न इजाजतपत्र लिनु पर्नेछैन ।

४. प्रज्ञापनपत्र दाखिल गर्नुपर्ने:- (१) बिरुवा वा बिरुवा उत्पाद पैठारी गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची ३ मा तोकिएको ढाँचामा प्रज्ञापनपत्र भरी संक्रमण निरोध अधिकारीको कार्यालयमा दिनुपर्छ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम प्रज्ञापनपत्रको साथमा निर्यात गरिने देशद्वारा प्रदा गरिने प्रज्ञापनपत्रको नक्कल पनि सामेल गर्नुपर्छ ।

५. निरीक्षण र उपचार:- (१) कुनै पनि देशबाट पैठारी गरिएको बिरुवा तथा बिरुवा उत्पाद प्रवेश केन्द्रमा आइपुग्दा जाँच केन्द्र (चेकवाइन्ट्स) मा संक्रमण निरोध अधिकारी वा निजले तोकेको व्यक्तिद्वारा तिनीहरूको निरीक्षण गरिनेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम पैठारी गरिएका बिरुवा तथा बिरुवा उत्पादलाई आवश्यकतानुसार प्रयोगशालामा उपचार गरिनेछ वा परीक्षणको लागि प्रयोगशालामा राख्दा रोग तथा कीरा मुक्त पाइएमा मात्र पैठारी गर्न दिइनेछ ।

(३) उप-नियम (२) बमोजिम बिरुवा वा बिरुवा उत्पादको उपचार गरिएमा पैठारी गर्ने व्यक्तिले अनुसूची ४ मा तोकिएबमोजिमको उपचार बस्तुर बुझाउनु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. प्याकेजको लागि प्रयोग हुने वस्तुको पैठारी:- (१) प्याकेजको लागि प्रयोग हुने बिरुवा तथा बिरुवा उत्पाद पैठारी गर्दा प्रवेश केन्द्रमा निरीक्षण गरिनेछ र रोग तथा कीरा मुक्त पाइएमा मात्र पैठारी गर्न दिइनेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम प्याकेजको लागि प्रयोग हुने बिरुवा तथा बिरुवा उत्पाद स्टेरिलाइज गरिएका हुन् र रोग तथा कीराबाट मुक्त छन् भन्ने कुरा औपचारिक प्रमाणपत्रमा उल्लेख भएमा मात्र पैठारी गर्न दिइनेछ ।

१९. बिरुवा र बिरुवा उत्पाद निकासी गर्न प्रमाणपत्र लिनु पर्ने:- (१) नेपाल अधिराज्यबाट विदेशमा कुनै बिरुवा र बिरुवा उत्पाद निकासी गर्न चाहनेले संक्रमण निरोध अधिकारी समक्ष निवेदन दिनुपर्छ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम दिइने निवेदनपत्रको साथमा अनुसूची ५ मा तोकिएको ढाँचामा विवरण समेत दाखिल गर्नुपर्छ ।

(३) उप-नियम (१) बमोजिमको निवेदनपत्र र उप-नियम (२) बमोजिमको विवरण प्राप्त भएपछि प्रमाणपत्र दिन बाधा नदेखिएमा संक्रमण विरोध अधिकारीले अनुसूची ६ मा तोकिएको ढाँचामा स्वास्थ्य प्रमाणपत्र दिनेछ ।

(४)

नेपाल राजपत्र भाग ३

अनुसूची-१

(नियम ३ को उप-नियम (१) संग सम्बन्धित)

इजाजतपत्रको लागि दरखास्त

श्री ५ को सरकार

खाद्य, कृषि तथा सिंचाइ मन्त्रालय

कृषि विभाग

(संक्रमण निरोध शाखा)

खुमलटार, ललितपुर, नेपाल ।

श्री संक्रमण निरोध अधिकारी । प्लाण्ट क्वारन्टीन अधिकारी

देहायबमोजिमका बिर्खा । बिर्खा उत्पाद... ..

पैठारी गर्न इजाजतपत्र पाउँ भनी निवेदन गरेको छु । बिर्खा संरक्षण ऐन, २०२६ अन्तर्गतका

पैठारीका शर्तहरू मान्न मलाई मञ्जूर छ ।

१. बिर्खा । बिर्खा - उत्पादको नाम:-

२. बैज्ञानिक नाम:-

३. जाती:-

४. मात्रा:-

५. कुन प्रवेश केन्द्रबाट पैठारी गर्ने:-

६. कुन मुलुकबाट पैठारी गर्ने:-

७. पैठारी गर्नु पर्ने विशेष कारण:-

...

...

...

७७२

पैठारीकर्ताको हस्ताक्षर र ठेगाना

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची २

(नियम ३ को उप-नियम (२) संग सम्बन्धित)

श्री ५ को सरकार

खाद्य, कृषि तथा सिचाई मन्त्रालय

कृषि विभाग

संक्रमण निरोध शाखा

खुमलटार, ललितपुर, नेपाल

मिति:-

इजाजतपत्र नं. :-

पंठारी इजाजतपत्र

श्री ... लाई ... मा
उत्पादम गरिएको... बिर्वा तथा बिर्वा
उत्पाद... प्रवेश केन्द्रबाट पंठारी गर्न यो इजाजतपत्र प्रदान
गरिएको छ ।

बिर्वा तथा बिर्वा-उत्पाद पंठारी गर्ने व्यक्तिले निम्नलिखित शर्तहरूको पालन गर्नु

पर्नेछ :-

१. यो इजाजतपत्र प्रदान गरिएको मितिबाट ३ सहीतासम्म भान्य हुनेछ, र दस्तूर बुझाई नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
२. चिठ्ठीपत्रभित्र खामेर कुनै बिर्वा वा बिर्वा-उत्पाद पंठारी गर्न सकिने छैन ।

बोधार्थ:-

- १.
- २.
- ३.
- ४.

663

संक्रमण निरोध अधिकारी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची - ३

(नियम ४ को उप-नियम (१) संग सम्बन्धित)

बिरुवा तथा बिरुवा-उत्पाद पंठारी गर्न चाहने व्यक्तिले भर्नु पर्नेप्रज्ञापनपत्र

१. बिरुवा तथा बिरुवा- उत्पादन पंठारी गर्न चाहने व्यक्तिको नाम र ठेगाना:-
२. बिरुवा तथा बिरुवा-उत्पादको नाम :-
३. बैज्ञानिक नाम :-
४. जाती :-
५. पंठारी गरिने माग :-
६. संख्या । परिमाण :-
७. प्रवेश केन्द्र :-
८. कहाँबाट पंठारी गरिने हो :-
९. पंठारी गर्नु पर्ने विशेष कारण :-
- मिति :-

... ..
पंठारी गर्न चाहने व्यक्तिको हस्ताक्षर

अनुसूची- ४

(नियम ५ को उप-नियम (३) संग सम्बन्धित)

(१) उपचार दस्तूर :- सम्बन्धित अधिकृतले तोकेबमोजिम

(क) फ्यूमिगेशन दस्तूर

प्रति द्यूविक फ्यूमिगेशन

रु. २।-

(ख) बिजोपचार दस्तूर

प्रति ५ किलोग्राम बीजको

रु. १।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची- ५

(नियम ७ को उप-नियम (२) संग सम्बन्धित)

बिरुवा वा बिरुवा-उत्पाद निकासी गर्न चाहने व्यक्तिले निवेदनको
साथमा दाखिल गर्नु पर्ने विवरण

(१) निकासीकर्ताको नाम र ठेगाना	...	...	...	...	...
(२) बिरुवा र बिरुवा उत्पाद लैजाने	...	...	...	...	...
(३) व्यक्तिको नाम र ठेगाना	...	...	...	...	...
(४) प्याकेजको संख्या र विवरण	...	...	...	...	...
(५) प्याकेजको पहिचान चिन्ह	...	...	...	...	...
(६) उत्पादन स्थल	...	...	...	...	...
(७) आयातको साधन	...	...	...	...	...
(८) प्रवेश केन्द्र	...	...	...	...	...
(९) उत्पादको नाम र परिमाण	...	...	...	...	...
(१०) बैज्ञानिक नाम	...	...	...	...	...

मिति :-

.....

निकासीकर्ताको हस्ताक्षर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८)

नेपाल राजपत्र भाग ३

अनुसूची-६

Schedule No. 6

(नियम ७ को उप-नियम (३) संग सम्बन्धित)

श्री ५ को सरकार

His Majesty's Government

खाद्य, कृषि तथा सिचाई मन्त्रालय

Ministry of Food, Agriculture and Irrigation

कृषि विभाग

Department of Agriculture

बाली रोग विज्ञान शाखा

Division of Plant Pathology

संक्रमण निरोध योजना

Plant Quarantine Project

बिरुवा स्वास्थ्य प्रमाणपत्र

PHYTOSANITARY CERTIFICATE

यो प्रमाणित गरिन्छ कि देहायबमोजिमका बिरुवाका मागहरू बिरुवाहरू वा बिरुवा उत्पाद वा तिनीहरूका नमूना मिति मा का अधिकार प्राप्त अधिकृत श्री द्वारा जाँच गरिदा बिभाषकारी रोग तथा कीराबाट मुक्त पाइएका थिए र उपर्युक्त बिरुवा तथा बिरुवा उत्पाद पैठारी गर्ने देशको वर्तमान स्वास्थ्य नियम अनुकूल भएको विश्वास गरिन्छ।

This is to certify that the plants parts of plant or plant products described below or representative samples of them were thoroughly examined on (Date) by (Name) an authorised officer of the and were found to the best of his knowledge to be substantially free from injurious diseases and pests and that the consignment is believed to conform with the current phytosanitary regulations of the Importing country both as stated in the additional declaration hereon and otherwise.

फ्यूमिगेशन वा अन्य उपचार

Fumigation or disinfectant treatment

मिति:

उपचार

Date:

Treatment

उपचार अवधि

रसायनमात्रा

Duration of exposure

Chemical and concentration

अतिरिक्त प्रशासन

... ..

Additional declaration

(हस्ताक्षर)

(Signature)

(पद)

(Designation)

(छाप)
(Stamp)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बिरुवा तथा बिरुवा उत्पादको विवरण

Description of Consignment

निकासीकर्ताको नाम र ठेगाना:-

Name and address of exporter:-

बिरुवा वा बिरुवा उत्पाद लैजाने व्यक्तिको नाम र ठेगाना:-

Name and address of Consignee:-

प्याकेजको संख्या र विवरण:-

Number and description of packages:-

पहोचान र चिन्ह:-

Distinguishing mark:-

उत्पाद स्थल:-

Origin:-

यातायातको साधन:-

Means of conveyance:-

प्रवेश केन्द्र:-

Point of entry:-

उत्पादको नाम र परिमाण:-

Quantity and name of produce:-

बैज्ञानिक नाम:-

Botanical name:-

आज्ञाले-

कर्णध्वज अधिकारी

श्री ५ को सरकारको का.मु. सचिव

666

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार
खाद्य, कृषि तथा सिचाई मन्त्रालयको
सूचना

जग्गा प्राप्ति ऐन, २०१८ को दफा ७ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालय धनकुटा अन्तर्गत कृ. वि. का पाँचथरको भवन निर्माण गर्नको लागि मेची अञ्चल, पाँचथर जिल्ला, फिदिम गाउँ पञ्चायत वार्ड नं. १ मा पर्ने निम्नलिखित जग्गा प्राप्त गर्ने निर्णय गरेकोले सम्बन्धित जग्गाधनीले जग्गाको मोल र अरु नोकसानी बापत यस ऐन र जग्गा प्राप्ति नियमहरू, २०२६ बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने हुँदा यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

पूर्व गोपीलाल बास्कोटाको खेतबारी, पश्चिम हेनलाल भट्टराईको बारी, उत्तर जिल्ला पञ्चायत याङ नाङ ताप्लेजुङ जाने बाटो, दक्षिण गोपीलाल बास्कोटा र सहमान कामीको घर बारी यति ४ किल्लाभित्रको रुद्रप्रसाद नेवाङको ५-४-० र देवीप्रसाद नेवाङको ६-६-३-३ को कपट जग्गाको तिरो रु. २१- दुई रुपैयाँ लागेको कित्ता १ मध्येबाट देवीप्रसाद नेवाङको हकभोगको जग्गा ६-६-३-३ (छ रोपनी नौआना तीन पैसा तीन दाम) को तिरो रु. १११२ (एक रुपैयाँ बाह्र पैसा) लागेको कित्ता ।

आज्ञाले-

कर्णध्वज अधिकारी

श्री ५ को सरकारको का.मु.सचिव